

NASDAQ OMX BALTI BÖRSIDE NÕUDED TURUTEGEMISELE

Käesolevate Turutegemise Nõuete (edaspidi: Reeglid) tähenduses hõlmab mõiste „NASDAQ OMX Balti Börsid“ turukorraldajaid NASDAQ OMX Tallinn AS, NASDAQ OMX Riga, AS ja AB NASDAQ OMX Vilnius (edaspidi ka: Balti Börsid või Börsid ja eraldi Börs) ning ka kõiki nende poolt korraldatavaid väärtpaberiturge (väärtpaberibörsid, reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid) (edaspidi koos ka: NASDAQ OMX Baltikum või eraldi vastavalt NASDAQ OMX Tallinn, NASDAQ OMX Riga ja NASDAQ OMX Vilnius).

Käesolevad Reeglid on Börside vastavate organite poolt heaks kiidetud.

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolevate Reeglitega sätestatakse ühtsed turutegemisele seatud nõuded ja tingimused NASDAQ OMX Balti Börsidel ning ka NASDAQ OMX Baltikumi Turutegemise Programmi (TTP) raames antavate tasusoodustuste saamise tingimused. Käesolevate Reeglid on kehtestatud täpsustamaks NASDAQ OMX Baltikumi Liikmeregleid (Nõuded Börsi Liikmetele) turutegemise osas. Käesolevad Reeglid ei mõjuta Liikmereglistest tulenevaid Börsi liikmete kohustusi. Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevates Reeglites mõisted samas tähenduses Liikmereglitega.
- 1.2. Turutegija on NASDAQ OMX Balti Börsi Liige, kellele Börs(id) on andnud õiguse tegutseda vastaval Balti Börsil turutegijana sellel Balti Börsil kaubeldava finantsinstrumendi/väärtpaberi suhtes.

Turutegemise õiguse saamiseks esitab Börsi Liige Börsi(de)le vastava taotluse. Käesolevate Reeglite ja Balti Börside Reglementide tähenduses loetakse nimetatud taotlust koos vastava Balti Börsi heakskiitva otsusega vastava Börsi ja Börsi Liikme vaheliseks Turutegija lepinguks.
- 1.3. Taotlus esitatakse Börsi poolt kehtestatud vormis. Oma taotluses tuleb Börsi Liikmel märkida, millise finantsinstrumendi/väärtpaberi suhtes ta Turutegijana tegutseda soovib ja millistel Börsidel ta Turutegija staatust taotleb. Börsi Liige on kohustatud teavitama NASDAQ OMX Balti Börse kõikidest muudatustest taotluses esitatud teabes.
- 1.4. Juhul, kui kirjalik väärtpaberi turutegemise leping on sõlmitud Emitendiga, peavad selle turutegemise tingimused vastama vähemalt käesolevates Reeglites sätestatud miinimumtingimustele. Liige on kohustatud esitama koopia Emitendiga sõlmitud turutegemise lepingust koos taotlusega või juhul, kui taotlus on vastavale Balti Börsile esitatud enne turutegemise lepingu sõlmimist, siis enne turutegemise algust konkreetse Emitendi väärtpaberite suhtes. Turutegija on kohustatud viivitamata

teavitama vastavat Balti Börsi sellise turutegemise lepingu lõppemisest.

- 1.5. Turutegija on kohustatud tagama, et kõik turutegijana tehtud tehingud vastaksid käesolevate Reeglite nõuetele.

2. Turutegemise miinimumtingimused

Vastamaks NASDAQ OMX Baltikumi turutegemise miinimumtingimustele on Turutegija kohustatud täitma alljärgnevaid tingimusi:

- 2.1. kuvama Kauplemissüsteemis enda arvel Ostu- ja Müügitellimusi väärtpaberile/finantsinstrumendile, mille suhtes ta turutegijaks on vähemalt 85% kestel Kauplemisperioodist ning kõigil Kauplemispäeva jooksul toimuvatel Oksjonitel;
- 2.2. Ostu- ja Müügitellimuste hindade lubatud maksimaalne vahe turutegemisel on 4%, arvestatuna Ostutellimuse hinnast;
- 2.3. minimaalne Ostu- ja Müügitellimuse maht (minimaalne tehingutellimuse suurus päevas) on:
 - 2.3.1. Põhinimekirja aktsiatele 2000 eurot;
 - 2.3.2. Lisanimekirja aktsiatele ja fondiosakutele 1000 eurot.
- 2.4. Kauplemine peab toimuma Tellimuse märkega „Turutegija“.
- 2.5. Juhul, kui Börsi liige on turutegijana teinud tehinguid väärtpaberite/finantsinstrumentidega minimaalsest päevasest tehingutellimuse suurusest viis (5) korda suuremas mähus (maksimaalne päevase täitmise limiit), loetakse punktis 2.1 toodud kohustus selleks konkreetseks Kauplemispäevaks täidetuks.

3. Turutegemise Programmi (TTP) miinimumtingimused

- 3.1. Turutegemise Programmis osalemiseks on NASDAQ OMX Baltikumi Liige kohustatud esitama vastava avalduse.
- 3.2. Vastaval Börsil kauplemistasudest soodustuste saamiseks kohustub Börsi Liige TTP avalduse allkirjastamisega järgima käesolevates Reeglites sätestatud nõudeid ja miinimumtingimusi.
- 3.3. Kalendrikuu kauplemistasudest soodustuste saamiseks on Turutegija kohustatud täitma alljärgnevad tingimused:
 - 3.3.1. kuvama Kauplemissüsteemis enda arvel ja nimel Ostu- ja Müügitellimusi väärtpaberile/finantsinstrumendile, mille suhtes ta turutegijaks on vähemalt 85% kestel Kauplemisperioodist ning kõigil Kauplemispäeva jooksul toimuvatel Oksjonitel;

- 3.3.2 Turutegija Ostu- ja Müügitellimuste hindade lubatud maksimaalne vahe on 2,50% (või mitte rohkem kui 3 hinnasammu), arvestatuna Ostutellimuse hinnast;
- 3.3.3. minimaalne Ostu- ja Müügitellimuse maht (minimaalne TTP tehingutellimuse suurus päevas) on 3000 eurot (Põhi- või Lisanimekirjas) või kontsernipõhiste soodustuste saamiseks 5000 eurot (põhi- või lisanimekirjas);
- 3.3.4. Kauplemine peab toimuma Tellimuse märgena „Turutegija“.
- 3.3.5. Juhul, kui Turutegija on teinud tehinguid väärtpaberite/finantsinstrumentidega minimaalsest TTP päevasest tehingutellimuse suuruselt viis (5) korda suuremas mahus (maksimaalne päevase täitmise limiit), loetakse punktis 3.3.1. toodud kohustus selleks konkreetseks Kauplemispäevaks täidetuks.
- 3.4. Punktis 3.3. sätestatud tingimuste täitmise kontroll ja arvutamine toimub kuupõhiselt.
- 3.5. Juhul, kui selgub, et puudus alus kauplemistasudelt soodustuste saamiseks ja Liige sai nimetatud soodustusi selleks kehtestatud tingimusi tegelikult täitmata, on Balti Börsidel õigus tehtud tasusoodustused tagasi nõuda.

4. Erandid Turutegemise tingimustest ja kauplemise peatamine

- 4.1. Erakorraliste turutingimuste ja ajutiste kõrvalekallete esinemise korral on Börsidel õigus teha ajutisi erandeid eelpoolsätestatud miinimumtingimustest.

Näiteks kui Kauplemisperioodi jooksul väärtpaberi hind muutub võrdseks või ületab vastava väärtpaberi suhtes kehtestatud volatiilsuslimiiti, loetakse seda ülalnimetatud ajutiseks kõrvalekaldeks ning Liige vabastatakse asjakohase teate esitamise alusel kohustusest kuvada selle väärtpaberi suhtes Tehingutellimusi.
- 4.2. Põhjendatud avalduse alusel on Börsidel õigus teha sätestatud miinimumtingimustest erandeid ning kehtestada konkreetsete Emitentide suhtes noteerimisotsuseid tehes individuaalseid turutegemise tingimusi *ad hoc* põhimõttel.
- 4.3. Kauplemise peatamise perioodil ei ole Börsi Liike kohustatud turutegemise kohustust täitma.

5. Jõustumine

- 5.1. NASDAQ OMX Baltikumil on õigus käesolevaid Reegleid täiendada ja muuta. NASDAQ OMX Baltikum teatab muudatuste tegemisest ette.
- 5.2. Turutegemisega seonduvad Börsi Liikme ja Börsi vahelised lepingulised kohustused jõustuvad Börsi asjakohases otsuses märgitud kuupäeval ning need kehtivad tähtajatult kuni punktis 6 nimetatud Börsi või Turutegija poolt lõpetamisteate esitamisega algava tähtaja lõppemiseni.

6. Turutegemise lõppemine

- 6.1. Börsi Liikmel ja Börsi(de)l on õigus turutegemise leping lõpetada, teatades sellest lõpetamisteatega neli (4) nädalat ette. Juhul, kui Turutegija rikub turutegemisele seatud nõudeid, lepingut või väärtpaberiturul üldiselt aktsepteeritavat tava, on Börsil õigus leping viivitamatult lõpetada. Lõpetamise teade tuleb esitada kirjalikult.

Börsi Liikme ja Börsi(de) vahelise turutegemise lepingu võib lõpetada iga Börsi osas eraldi ning see ei mõjuta teis(t)e Börsi(de)ga kehtivaid lepinguid.

- 6.2. Börsi Liikmel on õigus lõpetada TTP väärtpaberi/finantsinstrumendi suhtes, teatades sellest NASDAQ OMX Baltikumile kirjalikult neliteist (14) päeva ette; TTP lõpeb kalendrikuu viimasel päeval.

Juhul, kui Börsi Liige ei täida TTP nõudeid ja tingimusi, sealhulgas juhul, kui Liige kasutab TTP-i Tehingutellimuste puhul, mis ei ole kooskõlas käesolevate Reeglitega, ei ole Liikmel õigust saada soodustusi kauplemistasudelt. Sellisel juhul on NASDAQ OMX Baltikumil õigus peatada Liikme osalus TTP-is, teatades sellest Liikmele kirjalikult neliteist (14) päeva ette.

- 6.3. Liikme ja Emitendi vahel sõlmitud turutegemise lepingu lõppemisest tuleb vähemalt neli (4) nädalat kirjalikult ette teatada.

7. Teabe avalikustamine

- 7.1. Balti Börsidel on õigus avalikustada informatsiooni nende väärtpaberite kohta, mille suhtes Börsi Liige turutegijana tegutseb. Börsidel on õigus avalikustada ka muud NASDAQ OMX Baltikumi turutegemisega seotud teavet.

**NASDAQ OMX BALTI BÖRSIDE NÕUDED TURUTEGEMISELE
LISA 1****Turutegemise Programmi raames tehtavate tasusoodustuste arvutamise
põhimõtted**

1. Selleks, et olla kapitaliväärtpaberite osas õigustatud tasuma Börsi Liikmete Hinnakirjas (punkt 3.2) kehtestatud kauplemistasu asemel väärtuspõhist kauplemistasu 0,02% automaatselt sobitatud (tellimusraamat) kauplemise tehinguväärtusest, peavad olema täidetud järgmised tingimused:
 - 1.1. kui turgu tehakse vähemalt kolme (3) ühel (1) Börsil kaubeldava aktsia suhtes, kohaldatakse punktis 1 sätestatud tasu sellel Börsil;
 - 1.2. kui turgu tehakse kahel (2) Börsil, kokku vähemalt nelja (4) aktsia suhtes, ja seejuures vähemalt ühe (1) aktsia suhtes kummalgi Börsil, kohaldatakse punktis 1 sätestatud tasu nendel kahel (2) Börsil;
 - 1.3. kui turgu tehakse kõigil kolmel (3) Börsil, kokku vähemalt kuue (6) aktsia suhtes, ja seejuures vähemalt ühe (1) aktsia suhtes igal Börsil, kohaldatakse punktis 1 sätestatud tasu kõigil kolmel (3) Börsil.

Kui turgu tehakse TTP raames, ei kohaldata 1. juulini 2014.a. Börsi Liikmete Hinnakirja punktis 4.1 toodud võlakirjadega kauplemise tehingutasu tehingutele Läti Vabariigi poolt emiteeritud võlakirjadega.

2. Selleks, et kõik samasse kontserni kuuluvad Liikmed oleksid kapitaliväärtpaberite osas õigustatud tasuma Börsi Liikmete Hinnakirjas (punkt 3.2) kehtestatud kauplemistasu asemel väärtuspõhist kauplemistasu 0,02% automaatselt sobitatud (tellimusraamat) kauplemise tehinguväärtusest, on vähemalt üks kontserni Liige kohustatud tegema turgu järgneval viisil:
 - 2.1. kui turgu tehakse vähemalt kuue (6) ühel (1) Börsil kaubeldava aktsia suhtes, kohaldatakse punktis 2 sätestatud tasu sellel Börsil;
 - 2.2. kui turgu tehakse kahel (2) Börsil, kokku vähemalt kaheksa (8) aktsia suhtes, ja seejuures vähemalt kahe (2) aktsia suhtes kummalgi Börsil, kohaldatakse punktis 2 sätestatud tasu nendel 2 Börsil;
 - 2.2. kui turgu tehakse kõigil kolmel (3) Börsil, kokku vähemalt kümne (10) aktsia suhtes, ja seejuures vähemalt kahe (2) aktsia suhtes igal Börsil, kohaldatakse punktis 2 sätestatud tasu kõigil nendel Börsidel.

Kui TTP raames teeb turgu Börsi Liige, kes kuulub teiste Liikmetega samasse kontserni, siis ei kohaldata 1. juulini 2014.a. mitte ühegi sellise Liikme suhtes Börsi Liikmete Hinnakirja punktis 4.1 toodud võlakirjadega kauplemise tehingutasu tehingutele Läti Vabariigi poolt emiteeritud võlakirjadega.

Ülalkirjeldatud kontsernipõhist põhimõtet kohaldatakse nende Balti Börside Liikmete taotluse alusel, kes kuuluvad samasse kontserni mõne teise Balti Börsi Liikmega. Asjakohase taotluse võib esitada üks kontserni Liige.